

AKT ŻALU DOSKONAŁEGO

Kościół wskazuje sposób uzyskania przebaczenia grzechów ciężkich w wyjątkowej sytuacji niemożności wyspowiadania się. Jest nim wzbudzenie żalu doskonałego za grzechy oraz szczerze pragnienie (postanowienie) wyspowiadania się.

Kodeks Prawa Kanonicznego w kan. 960 przedstawia naukę Kościoła o konieczności spowiedzi: „Indywidualna i integralna spowiedź oraz rozgrzeszenie stanowią jedyny zwyczajny sposób, przez który wierny, świadomy grzechu ciężkiego, dostępuje pojednania z Bogiem i Kościołem. Jedynie niemożliwość fizyczna lub moralna zwalnia od takiej spowiedzi. W takim wypadku pojednanie może się dokonać również innymi sposobami”.

Żal z miłości

Kościół wskazuje taki sposób uzyskania przebaczenia grzechów ciężkich w wyjątkowej sytuacji niemożności wyspowiadania się. Jest nim wzbudzenie żalu doskonałego za grzechy oraz szczerze pragnienie (postanowienie) wyspowiadania się. Katechizm Kościoła Katolickiego (nr 1452) opisując doskonały żal za grzechy stwierdza: „Gdy żal wypływa z miłości do Boga miłowanego nade wszystko, jest nazywany «żalem doskonałym» lub «żalem z miłości». Taki żal odpuszcza grzechy powszednie. Przynosi on także przebaczenie grzechów śmiertelnych, jeśli zawiera mocne postanowienie przystąpienia do spowiedzi sakramentalnej, gdy tylko będzie to możliwe”.

Nie umniejsza sakramentu pokuty

Nauka ta opiera się na orzeczeniu Soboru Trydenckiego, który w nauce o sakramencie pokuty uczy o skrusze, czyli o żalu doskonałym: „...choć zdarza się, iż skrusza ta jest niekiedy dzięki miłości doskonała i pojednuje z Bogiem zanim jeszcze sakrament zostanie przyjęty, niemniej jednak pojednania tego nie należy przypisywać samej skrusze bez zawartego w niej pragnienia sakramentu” (rozd. 4). Nauka ta należy do Tradycji Kościoła. Nie umniejsza ona w żaden sposób wagi sakramentu pokuty. Wręcz przeciwnie, pokazuje jego wartość: do otrzymania przebaczenia wszystkich grzechów w takiej wyjątkowej sytuacji potrzebny jest nie tylko żal doskonały, ale też pragnienie spowiedzi. W przyszłości wyrazi się ono ostatecznie w czynie: w akcie spowiedzi, gdy miną nieusuwalne przeszkody.

Warunki dobrej spowiedzi też są ważne

Przy przypomnieniu tej ostatniej zasady, kierującej uwagę ku przyszłej spowiedzi, należy pamiętać, że osoba żałująca za swoje grzechy i pragnąca spowiedzi już teraz otrzymuje przebaczenie – „takie samo” (nie ma innego) jak w spowiedzi, czyli otrzymuje łaskę uświęcającą. Może zatem przyjmować Komunię świętą (w sposób sakramentalny lub duchowy). Co do zachowania zwykłych warunków spowiedzi wypada przypomnieć, że szczerzy i doskonały żal za grzechy zakłada realizację wszystkich pozostałych warunków: rachunku sumienia, postanowienia poprawy, zadośćuczynienia. Ponieważ ten ostatni nie wiąże się w tym przypadku z obligatoryjną pokutą nakładaną przez spowiednika, to można zakładać, że dobrowolna pokuta będzie owocna, ale jej kształt pozostaje w gestii osoby jednajęcej się z Bogiem.

AKT ŻALU DOSKONAŁEGO

Propozycja

Przebieg:

1. Wykonanie znaku krzyża wraz z wymówieniem formuły:
„W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen”.
2. Odczytanie wybranego fragmentu z Pisma Świętego – jeśli możliwe – w postawie stojącej.

Z Ewangelii według św. Łukasza (Łk 18, 9-14)

Jezus powiedział też do niektórych, co ufali sobie, że są sprawiedliwi, a innymi gardzili, tę przypowieść: «Dwóch ludzi przyszło do świątyni, żeby się modlić, jeden faryzeusz a drugi celnik. Faryzeusz stanął i tak w duszy się modlił: Boże, dziękuję Ci, że nie jestem jak inni ludzie, zdziercy, oszuści, cudzołóżnicy, albo jak i ten celnik. Zachowuję post dwa razy w tygodniu, daję dziesięcinę ze wszystkiego, co nabywam. Natomiast celnik stał z daleka i nie śmiał nawet oczu wznieść ku niebu, lecz bił się w piersi i mówił: Boże, miej litość dla mnie, grzesznika! Powiadam wam: Ten odszedł do domu usprawiedliwiony, nie tamten. Każdy bowiem, kto się wywyższa, będzie ponizony, a kto się unią, będzie wywyższony».

(Inne propozycje tekstów: Mk 12, 28-34; Łk 15, 11-32)

3. Następnie można odmówić:

Wierzę w Ciebie, Boże żywy,
W Trójcy jedyny, prawdziwy.
Wierzę w coś objawił Boże,
Twe słowo mylić nie może.

Ufam, Tobie, boś Ty wierny,
Wszchemogący, miłosierny;
Dasz mi grzechów odpuszczenie,
Łaskę i wieczne zbawienie.

Boże, choć Cię nie pojmuję,
Jednak nad wszystko miłuję.
Nad wszystko, co jest stworzone,
Boś Ty dobro nieskończone.

Ach, żałuję za me złości
Jedynie dla Twojej miłości.
Bądź miłościw mnie grzesznemu,
Całym sercem skruszonemu.

4. Następuje rachunek sumienia – w ciszy

5. WZBUDZENIE ŻALU DOSKONAŁEGO

6. Chwila ciszy

7. Spowiadam się Bogu wszechmogącemu i wam, bracia i siostry, że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze dziewicę wszystkich Aniołów i Świętych i Was, bracia i siostry, o modlitwę za mnie do Pana Boga naszego.

8. Prośby

- Proszę Cię, Panie, abyś dał mi łaskę prawdziwej pokuty.
- Proszę Cię, Panie, abyś udzielił mi przebaczenia i darował karę za grzechy.
- Proszę Cię, Panie, aby Twoje dzieci, które przez grzech oddaliły się od świętego Kościoła, po otrzymaniu przebaczenia znowu do niego wróciły.

9. Odmówienie modlitwy Pańskiej: Ojcze nasz...

10. Na zakończenie można odmówić fragment z Psalmu:

Psalm 51, 3-9

Zmiłuj się nade mną, Boże, w swojej łaskawości,
w ogromie swej litości zgładź nieprawość moją.

Obmyj mnie zupełnie z mojej winy
i oczyść mnie z grzechu mojego.

Uznaję bowiem nieprawość moją,
a grzech mój jest zawsze przede mną.

Przeciwko Tobie samemu zgrzeszyłem
i uczyniłem, co złe jest, przed Tobą.

Abyś okazał się sprawiedliwy w swym wyroku
i prawy w swoim sądzie.

Oto urodziłem się obciążony winą
i jako grzesznika poczęła mnie matka.

A Ty masz upodobanie w ukrytej prawdzie,
naucz mnie tajemnic mądrości.

Pokrop mnie hizopem, a stanę się czysty,
obmyj mnie, a nad śnieg wybieleję (...).

Chwała Ojcu i Synowi, i Duchowi Świętemu,
jak była na początku, teraz i zawsze, i na wieki wieków. Amen

Opracowanie: Diecezja Opolska